

I'VAVPOTIČ

GLEDA LIŠKI LIST

IZDAJA UPRAVA NA
RODNEGA GLEDA LIŠČA
V LJUBLJANI · UREJA
OTON ŽUPANČIČ

CENA 2K

Spored za šesti teden

Drama

Poned., 18. okt.	— Hasanaginica.	E
Torek, 19. okt.	— Zaprto.	
Sreda, 20. okt.	— Pohujšanje v dolini šentflorijanski. Izven.	
Četrtek, 21. okt.	— Pygmalion.	A
Petek, 22. okt.	— Anfisa. Uradniška predstava.	
Sobota, 23. okt.	— Ljubimkanje.	D
Nedelja, 24. okt.	— Pohujšanje v dolini šentflorijanski. Izven.	
Poned., 25. okt.	— Ljubimkanje.	C

Opera

Poned., 18. okt.	— Plastični balet. Klavdija Isačenko. Izven.	
Torek, 19. okt.	— Od bajke do bajke.	B
Sreda, 20. okt.	— Rigoletto.	C
Četrtek, 21. okt.	— Hofmannove pripovedke.	B
Petek, 22. okt.	— Faust.	A
Sobota, 23. okt.	— Lepa Vida.	E
Nedelja, 24. okt.	— Od bajke do bajke.	Izven.
Poned., 25. okt.	— Zaprto.	

V dramskem gledališču se pripravlja Shakespeareov **Sen kresne noči** v Župančičevem prevodu z Mendelssohnovo glasbo in Beaumarchaisjeva veseloigra **Figaro se ženi**. — V operi Smetanov **Dalibor**.

Hasanaginica

Drama v treh dejanjih. Spisal Milan Ogrizović, poslovenil
Anton Funtek.

Režiser: ZVONIMIR ROGOZ.

Aga Hasanaga					g. Danilo.	
Hasanaginica					ga Danilova.	
Sultanija	} njiju deca	{			ga Šaričeva.	
Fata . . .						Vida.
Meho . . .						Ruta.
Ahmed . . .						Mala Ljubičeva.
Beg Pintorović, brat Hasanaginičin					g. Gaberščik.	
Zarifhanuma, njena mati					gna Wintrova.	
Umihanuma, mati Hasanagova					ga Juvanova.	
Imoski kadija					g. Gregorin.	
Teta Hata	} rodbina Kadijeva	{			gna Erjavčeva.	
Teta Aiša . . .						gna Maškova.
Ibrahim . . .						g. Plut.
Husref . . .						g. Strniša.
Robinjica Vlahinja					ga Rogozova.	
Latifa, služkinja pri Zarifhanumi					gna Lehmannova.	
Husejin, stari, sluga Hasanagov					g. Terčič.	
Starejšina svatov					g. Ločnik.	

Mali begovič v zibelki. Služkinje. Sluge. Vojniki (askeri).
Kmetje. Sužnje. Sužnji. Igralke. Igralci. Muslimi. Muslimke.
Družice. Svatje. Deca itd.

Prvo dejanje se godi na Hasanagovi kuli, drugo v hiši bego-
vice Zarifhanume.

Čas: Hrvatska narodna pesem.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski.

Farsa v treh dejanjih. Spisal: Ivan Cankar.

Režiser: g. O. ŠEST.

Krištof Kobar, imenovan Peter	g. Kralj.
Jacinta	ga Pregarčeva.
Župan	g. Pregarc.
Županja	ga Juvanova.
Dacar	g. Pluť.
Dacarka	ga Vera Danilova.
Ekspeditorica	ga Rakarjeva.
Učitelj Šviligoj	g. Gabrščik.
Notar	g. Škerl.
Štacunar	g. Ločnik.
Štacunarka	ga Rovanova.
Cerkovnik	g. Rogoz.
Debeli človek	g. Matijevič
Popotnik	g. Mičič.
Zlodej	g. Peček.

Godi se v dolini šentflorjanski ob današnjih časih.

Pygmalion

Komedija v petih dejanjih. Spisal Bernard Shaw.

Režiser: M. MURATOV.

Henrik Higgins, profesor	g. Putjata.
Mrs. Higgins, njegova mati	ga Manjecka.
Polkovnik Pickering	g. Nikolajev.
Mrs. Pearce, gospodinja	ga Volkova.
Eliza Doolittle, cvetličarka	ga Marševa.
Doolittle, pometač, njen oče	g. Muratov.
Mrs. Eynsford-Hill	ga Nikolajeva.
Klara } njena otroka {	ga Čengerijeva.
Fredi }	g. Čengeri.
Sprehajalec	g. Kuratov.
Sarkastičen gledalec	g. Manjecki.
Sluga pri Mrs. Higgins	g. Volkov.

Godi se v Londonu.

I. Ob nenadni plohi se je zateklo več ljudi pod neki pristrešek vedrit. Mrs. Eynsford-Hill in Klara pošljeta Fredija po voz. Znameniti fonetik profesor Higgins posluša govornico svoje okolice in si dela beležke. Ljudje sumijo, da je detektiv, zlasti, ko pogodi vsakemu njegov rojstni kraj. Dež preneha, ljudje se razidejo, samo Higgins, cvetličarka Eliza in še neki gospod ostanejo. Tuji gospod se zanima za Higginsov poklic. Higgins prav dobro živi, ker uči bogate parvenije pravilne angleščine. „Poglejte, to-le neizbraženo dekletko s surovim govorom, zabeljenim z najpristnejšimi pouličnimi izrazi, bi v treh mesecih lahko izdajal za vojvodinjo.“ Nato se predstavi drug drugemu. Tuji gospod je polkovnik Pickering, raziskovalec indijskih narečij, ki je prišel nalašč radi Higginsa iz Indije v London. Odideta skupaj, še prej pa je vrgel Higgins vsiljivi cvetličarki perišče denarja. — Fredi je našel avtomobil, a je prišel prepozno. Z avtom se odpelje Eliza.

II. Profesor Higgins razkazuje Pickeringu svoj laboratorij. Kar se oglasi Eliza z željo, naj jo sprejme za učenko in jo izolika v govoru, da bi lahko postala boljša cvetličarka v prodajalnici. Higgins stavi s Pickeringom, da bo Elizo v šestih mesecih toliko ugladil, da jo na vrtni veselici pri poslaniku lahko predstavi za vojvodinjo.

Ukaže osupli gospodinji Mrs. Pearce, naj Elizo očedi, nje obleko sežge in jo spodobno obleče. Mrs. Pearce, ima pomisleke, tudi polkovnik: kako naj se izroči dekle za pol leta komu čisto v roke. A Higgins goni svojo in prodre. — Elizin oče, zanemarjen pometač, pride po svojo hčer. V razgovoru razvija zelo originalne nazore. Za pet funtov šterlingov prepusti svojo hčer Higginsu. Liza se vrne, preoblečena v japonski kimono, ker naročene obleke še ni, umita in očejena, da jo oče komaj prepozna. Dogovore se, da bo oče včasih po hčeri pogledal.

III. Higginsova mati ima sprejemni dan in pričakuje posetov. Kar p. ihrumi Higgins, ki se ga mati zavoljo njegovega brezobzirnega vedenja pred družbo ženira, ter pove, da bo vvedel danes v njen salon Elizo, ki jo je doslej naučil dostojne govorice in ji dal tudi za vedenje potrebna navodila. Govorila bo samo o vremenu in zdravju. Mrs. Eynsford-Hill s svojo hčerjo pride. Higgins se pri predstavljanju vede dokaj žaljivo. Polkovnik Pickering pride, da bi gledal to prvo Elizino preizkušnjo; za njim Fredi, Higinš pove družbi par nespodobnih resnic v obraz, nato vstopi Eliza, ki naredi zelo distingviran vtis. O vremenu govori v izborno strokovnjaških izrazih, ko pa preidejo na zdravje, ji uide več pouličnih besed, ki jih dame na prvi sluh ne razumejo. Higgins jih razloži in jih prepričuje, da je to najnovejša moda v občevalnem tonu. Gospe Eynsfordovi ta ton ne gre čisto v glavo. Klara pa se ga z navdušenjem poprime.

IV. Po nadaljnjih treh mesecih se je Eliza tako izobrazila, da jo Higgins na neki vrtni veselici lahko predstavi za vojvodinjo. Pickering mora priznati, da je stavo izgubil. Ali z Elizo je sedaj stvar kočljiva. Kako naj živi poslej? Kaj naj bo iz nje? „Sedaj, ko ste naredili damo iz mene, ne morem več ničesar prodajati...“ Higgins noče razumeti, da ga ona ljubi, on sam zakriva z robotostjo svoje nagnenje do nje. Eliza mu pred razstankom vrne tudi prstan, ki ji ga je on podaril; Higgins ga vrže v kamin in odide. Ona se nasmehne in išče kleče prstana.

V. Pri gospe Higginsovi. Higgins ne more več brez Elize živeti, šel je na policijo, da bi ji prišel na sled. Oglasi se Doolittl, ki je postal „gentleman“. Očita Higginsu, da ga je on iztrgal njegovemu poklicu, ker ga je priporočil nekemu bogatemu Amerikancu kot najoriginalnejšega angleškega moralista; ta Amerikanec je volil v oporoki Doolittlu letnih tritisoč funtov s pogojem, da bo po šestkrat na leto predaval v ligi za reformo morale. Sedaj se mora tudi z Elizino mačeho oženiti (pri tem povabi vse na svatbo) in hoče skrbeti za Elizo. Higgins poskoči: Ne, Elizo ste prepustili za pet funtov meni! V tem prepiru za deklo odkrije Higginsova mati, da je Eliza pri nji. Ko Eliza pride, spozna Higgins, da je ustvaril iz nje žensko, ki ne more več v prejšnje razmere, in da ta svoj stvor ljubi... kakor pravljичni Pygmalion, ki se je zaljubil v svoj kip.

ANFISA

Drama v štirih dejanjih. Spisal Leonid Andrejev. Prevel Ivan Vovk.

Režiser: g. O. SEST.

Fedor Ivanovič Kostomarov, odvetnik . . .	g. Terčič.
Aleksandra Pavlovna, njegov žena . . .	ga Pregarčeva.
Anfisa } sestri Aleksandre Pavlovne {	ga Šaričeva.
Ninica }	gna Gorupova.
Pavel Pavlovič Anosov } starši Aleksandre {	g. Ločnik.
Aleksandra Ivanovna } Pavlovne {	ga Rogozova.
Anosova }	gna Erjavčeva.
Babica	g. Škerl.
Ivan Petrovič Tatarinov	g. Kralj.
Andrej Ivanovič Rosental	g. Rakuša.
Gimnazijalec Peter	g. Strniša.
Pomerancev, Petrov tovariš	

Ali bi bil Andrejev napisal to dramo, če bi bil Fedor samo navaden moralni slabič in vživač, kakoršnih je vse polno na zapadu, v življenju in v literaturi? Ne verjamem. V Fedji je rahla, razbolela duša, fantastična, s potezo nakvišku. Fedja je eden tistih večnih iskačev, ki jih toliko srečujemo v ruski knjigi. Z grozo v srcu hodi za skrivnostjo, za „obrazom“, ki bi ga rad zagledal v telesnosti, v ženski; ta obraz Fedja bolj čuti in sluti nego jasno vidi v svoji notranjosti. Anfisa, kača s strupom na prstu, spozna, da tudi ona ni tisti njegov obraz, da ga išče Fedjino oko že v Ninočki; to spoznanje zlomi kači hrbtenico, a preden pogine sama, piči Fedjo do smrti . . . Ne, Fedja ni samo slabič; zakaj slabiči ne izzivajo usode; on pa jo izziva, izziva jo v Anfisi, izziva jo v zagonetni starki, in jo tako sam potegne nase. Zato je tudi dramatičen.

LJUBIMKANJE.

Igrokaz v treh dejanjih. Spisal Arthur Schnitzler.
Prevel Milan Skrbinšek.

Režiser: g. O. ŠEST.

Weiring, goslač v Josefstädtškem gledališču	g. Rogoz.
Kristina, njegova hčerka	gna Wintrova.
Schlagerjeva Mici, modistka	ga Juvanova.
Katarina Binderjeva, nogavičarka	gna Rakarjeva.
Lina, njena hčerka	gna Juvanova.
Fric Lobheimer } mlada gospoda {	g. Gaberščik.
Teodor Kaiser }	g. Šest.
Neki gospod	g. Danilo.

Kraj: Dunaj. Čas: sedanjost.

Plastični balet Klavdije Isačenko

I.

1. Ritual (žrtvovanje Febu-Apolonu)		Glück.
2. Le cygne (umirajoči labod)		Saint-Saëns.
3. Marche militaire		Schubert.
4. Arabesques (solo na klavirju)		Debussy.
5. Ples v svetišču		} . . . Grieg.
6. Danse du harem		

II.

7. Iz slovaške suite (solo na klavirju)		Novak.
8. Rdeči smeh (ruska revolucija)		Rahmaninov.
9. Marche funèbre		Chopin.
10. Ruski narodni ples.		

Spremlja na klavirju A. BALATKA.

Od bajke do bajke

Pravljičen ples v petih dejanjih in z eno premeno. Spisal Ladislav Novak,
vglasbil Oskar Nedbal.

Dirigent: A. BALATKA.

Režija: V. POHAN.

I. Babica pripoveduje bajke.

Babica	gna Jakhlova.	Prestar	g. Simončič.
Nje vnuka	gna Turkova	Lajnar	g. Klepec.
Stražnik	g. Mencin.	Turist	g. Ižanc.
Dekletce	gna. Fajgelova.	Postrežček	g. Drenovec.
Stara devica	gna Vrhunčeva.	Vajenec	g. Parcer.

II. Kraljevič začaran v povodnjaka.

Kralj	g. Ižanc.	Kraljevič	gna Chladkova.
Kraljična Zlatolaska	gna Svobodova.	Poljski kraljevič, gna Haberlova.	
Povodni mož	gna Jezerškova.	Turški kraljevič, g. Simončič.	

III. Pogumni krojaček.

Krojač Igljč	gna Svobodova.	Črni vitez	g. Ižanc.
Vrag	g. Pohan.	Njegova žena	gna Vrhunčeva.
Krasotica	gna Špirkova.		

Vražički

IV. Trnojčica.

Kralj	g. Drenovec.	Klepetulja	gna Lapajnetova.
Kraljica	gna Vrhunčeva.	Predica	gna Jakhlova.
Rožica	gna Haberlova.	Prvi kuhar	g. Simončič.
Kraljevič iz de-		Staro stoletje	g. Mencin.
vete dežele, gna Bežkova.		Novo stoletje	gna Vavpotičeva.
Stražnik	g. Ižanc.	Češki dudaš	g. Klepec.

Dvanajst mesecev, lovci.

V. Zveri in razbojniki.

Vodna vila	gna Špirkova.	Profesor	g. Drenovec.
Kresnica	gna Ruta.	Spremnik	g. Faigel.

Trije razbojniki, dva speča možička, osel, pes, mačka, petelin.

Solo-plese plešejo dame: Svobodova, Špirkova, Chladkova, Bežkova.

Ples otrok, lovcev, vragov, rož, gozdnih vil, gob in zveri pleše baletni zbor in gojenci baletne šole.

Godi se na otroškem igrišču.

I. Babica pride s svojo vnučko na otroško igrišče in deca jo prosijo, naj jim pripoveduje bajke. Babica sede in pripoveduje.

II. O princu, ki je bil začaran v povodnjaka, in ga kraljična Zlatolaska, ko ji je prinesel izgubljeno kroglo, s poljubom odreši.

III. O pogumnem krojačku, ki je osvobodil začaran grad hudiču iz rok in ga odnesel v vreči.

IV. O Trnojčici, ki so ji rojenice določile, da se zbode v prst in se vse kraljestvo pogrezne v spanje, iz katerega reši njo in vse kraljestvo kraljevič iz devete dežele, ki se vanjo zaljubi in jo poljubi.

V. O gozdnih vilah in možičkih, o zvereh in razbojnikih.

VI. Babica konča svoje pripovedovanje, stemnilo se je, otroci se neradi ločijo od babice.

RIGOLETTO

Opera v treh dejanjih. Besedilo po Viktoru Hugoja drami „Le roi s'amuse“, napisal F. M. Piave, preložil A. Funtek. Vglasbil Giuseppe Verdi.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: F. BUČAR.

Vojvoda mantovanski (tenor)	g. Drvota.
Rigoletto, njegov dvorni šaljivec (bariton)	g. Levlar.
Gilda, hči Rigolettova (sopran)	gna Levičkova.
Sparafucile, bandit (bas)	g. Pisarevič.
Maddalena, njegova sestra (alt)	gna Šterkova.
Monterone (bas)	g. Zupan.
Borsa	(tenor)	g. Mohocič.
Marullo	dvorniki (bariton)	g. Zorman.
Ceprano	(bas)	g. Trbuhovič.
Grofica Ceprano (sopran)	gna Šusterjeva.
Paž (sopran)	gna Ponikvarjeva.
Stražnik (bariton)	g. Vovko.

Dvorne dame in kavalirji. Godi se v Mantovi in okolici v XVI. stoletju. Prva vprizoritev l. 1851. v Benetkah.

I. Slavnost pri vojvodi. Vojvoda pripoveduje svojemu dvorniku Borsi o neki deklici, ki jo je videl v cerkvi. Všeč pa mu je tudi grofica Ceprano. Stari Monterone, čigar hčer je bil vojvoda zapeljal, ga kliče brezuspešno na odgovor. Rigoletto, dvorni šaljivec, zasmehuje Monterona, ta pa prekolne vojvodo in Rigoletta. Monterona odvedejo v ječo. — Premena. Ulica. Rigolettov dom. Gilda presrčno pozdravi prihajajočega očeta Rigoletta. Ko čuje Rigoletto korake, hiti gledat, kdo prihaja, med tem pa smukne skozi vrata vojvoda, preoblečen v študenta, podkupi varuhinjo Giovanni in se skrije. Ko Rigoletto odide, se vojvoda približa Gildi, ki ga ljubi, odkar ga je videla v cerkvi. Prisezeta si zvesto ljubezen, vojvoda odide. Na ulici so vojvodovi kavalirji, ki naj Gildo ugrabijo. Prihajajoči Rigoletto vpraša, kaj nameravajo. Rečejo mu, da imajo nalog, ugrabiti grofico Ceprano, nasproti bivajočo. — Rigoletto naj se, kakor oni, maskira in naj jim pomaga. Ko lažnjivi kavalirji odvedejo Gildo, spozna Rigoletto, kako kruto so ga prevarili.

II. Dvorana. Kavalirji pripovedujejo vojvodi, da je Gilda že tu v sosednji sobi. Vojvoda hiti k njej.

Rigoletto se dela veselega. Ko hoče k hčeri, mu kavalirji branijo. Gilda je čula očetov glas in prihiti k njemu. Kavalirji odidejo. Gilda prizna, da ljubi svojega zapeljivca. Rigoletto misli le še na osveto, zaman prosi Gilda milosti.

III. Ulica. Krčma Sparafucilova. Rigoletto je najel bandita Sparafucila, naj umori nocoj vojvodo, ki zahaša v to krčmo zaradi lepe plesalke Maddalene, sestre Sparafucilove. Maddalena ve o nameravanem umoru, hoče pa vojvodo rešiti, ker ji je všeč, zato predlaga bratu, naj umori kogarsikoli, da ne bo ob zaslužek. Vse to pa čuje Gilda ter sklene, žrtvovati se za vojvodo. Nevihta narašča. Gilda, preoblečena v moško obleko, išče zavetja v krčmi, potrka in komaj vstopi, zabodena umrje. Rigoletto zahteva mrtvega vojvodo, Sparafucile mu prinese zavitega mrliča. — kar se začuje glas vojvodov. Rigoletto pogleda mrliča, vidi svojo hčer in se zgrudi nanjo.

Hoffmannove pripovedke

Fantastična opera v treh dejanjih s prologom in epilogom.
Besedilo spisal J. Barbier, vglasbil J. Offenbach.

Dirigent: I. BREZOVŠEK.

Režiser: F. BUČAR

Hoffmann, dijak (tenor)		g. Šindler.
Lindorf	}	(bas) g. Zathey.
Coppelio		
Dapertutto		
Mirakel		
Olympia (sopran)		gna Levičkova.
Giulietta (sopran)		gna Thalerjeva.
Antonia (sopran)		gna Zikova.
Andrej	}	(tenor) g. Trbuhović.
Cocciniglia		
Piticchinaccio		
Fran		
Nikolaj, dijak (mezzo-sopran)		gna Vrhunčeva.
Crespel, glasbenik (bas)		g. Zupan.
Spalanzani, fizik (tenor)		g. Mohorič.
Schlemil (bas)		g. Zorman.
Luter, krčmar (bas)		g. Drenovec.
Glas materin (alt)		gna Šterkova.
Natanael, dijak (tenor)		g. Mohorič.
Herman, dijak		g. Zorman.

Dijaki, točaji, gostje.

Godi se: prolog in epilog na Nemškem, 1. in 2. dejanje v Benetkah, 3. dejanje v Monakovem.

Prva vpizoritev l. 1881. v Parizu.

Prolog. Gostilna. Pismo, s katerim je povabila pevka Stella Hoffmanna k sebi, odkupi mestni svetnik Lindorf slugi Andreju. Dijaki pridejo, kmalu se jim pridružita Hoffmann in njegov prijatelj Nikolaj. Vsi prosijo Hoffmanna, naj jih zabava s pripovedovanjem o svojih ljubicah, on privoli ter začne pripovedovati.

I. Spalanzani in Coppelio sta izdelala automatično lutko Olympijo. Hoffmann, učenec Spalanzanijev, se zaljubi v Olympijo, Nikolaj se mu roga. — Coppelio proda Hoffmannu čarobna očala, ali ta ga ne rešijo ljubavi. — Coppelio odstopi Spalanzaniju proti menici vse pravice do automata. Povabljeni gostje pridejo in občudujejo Olympijo. Hoffmann ji razodene ljubezen, tudi pleše z njo. Ali automata ni moči ustaviti. Hoffmann omedli, očala se razbijejo, automat drvi dalje, končno ga odvedejo v drugo sobo. Coppelio je bil z menico ogoljufan, zato razbije automat. Hoffmann spozna, da je ljubil automat.

II. Giulietta je povabila prijatelje na pir. Nikolaj svari Hoffmanna, naj se ne zaljubi v kurtizano Giulietto, Hoffmann to obljubi. — Dapertutto, zli duh, pa bi ga rad videl v Giuliettinih pesteh, da bi mu mogel vzeti podobo iz zrcala. Zato podari Giulietti krasen prstan; Giulietta privoli in povabi Hoffmanna k sebi v budoar. Ali ključ do budoarja ima Schlemil, ki ga Hoffmannu nikakor noče dati, Hoffmann in Schlemil se borita, Schlemil pade in Hoffmann hiti sključen v budoar. Med tem pa je Giulietta že z drugim ljubimcem odšla. Nikolaj otme Hoffmanna preteče mu aretacije.

III. Antonia poje pri klavirju. Oče Crespel jo svari, naj nikar ne poje, ker jej je petje opasno. Antonia to obljubi. Hoffmann poseti Antonijo, ki ga srčno ljubi. Oče prihaja, Hoffmanna ne sme videti, zato se Hoffmann skrrije. Sluga Fran javi Crespelu dr. Mirakla, Crespel ga ukaže zapoditi — ali Mirakel — zli duh — je že tu. Crespel brani Miraklu lečiti hčerko, prepirata se, naposled vrže Crespel Mirakla skozi vrata. — Hoffmann prosi Antonijo, naj nikar več ne poje, kar ona obljubi. Ko je Antonia sama, pride zopet Mirakel in ji prigovarja, naj poje. Antonia poje, kmalu pa se zgrudi mrtva.

Epilog. Gostilna. Dijaki se vesele Hoffmannovih pripovedek. Hoffmann pravi, da je vse ničevno, da hoče vse pozabiti in iskati utehe le v pijači.

FAUST FAUST

Opera v petih delih po Goetheju spisala
J. Barbier in M. Carré, vglasbil Charles Gounod.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser: F. BUČAR.

Faust (tenor)	g. Kovač.
Mefisto (bas)	g. Zathej.
Margareta (sopran)	gna Richterjeva.
Valentin, njen brat (bariton)	g. Przibyslawski.
Marta, njena sosedka (alt)	gna Ropasova.
Siebel, študent (sopran)	gna Šuštarjeva.
Wagner, „ (bas)	g. Zorman.

Vojaki, meščani in meščanke. Prikazni v podzemeljskem kraljestvu. — Plese priredil g. baletni mojster Pohan. — Godi se na Nemškem v začetku šestnajstega stoletja. — Prva vprizoritev l. 1859. v Parizu.

I. Faust obupuje, ker je uvidel, da je v vedi zaman iskal rešitve svetovne uganke. Že si hoče vzeti življenje, kar zapoje velikonočni zvonovi in ga iztrgajo mračnim mislim. Sedaj pokliče hudiča na pomoč. Mefisto mu obljubi novo mladost, če se mu Faust zapiše. Faust privoli po težkem boju še-le, ko mu je Mefisto pričaral Margaretino podobo pred oči.

II. Ljudstvo pije in raja pred mestom. Valentinu, ki se odpravlja na vojno, obljubita Wagner in Siebel, da bosta čuvala njegovo sestro Margareto. Pivcem se pridruži Mefisto in se spre z Valentinom; a Mefistu ne škodi orožje; vsi spoznajo osupli, da se bijo z vragom samim in se umaknejo. Mefisto pokaže Faustu Margareto, ki prihaja iz cerkve. Faust jo nagovori, ona ga zavrne.

III. Mefisto položi dragocen nakit Margareti na prag. Deklica ga najde, si ga nadene in je vsa očarana. Faust pride, in med obema vzplamti ljubezen.

IV. Valentin se je vrnil domov. Mefisto zapoje zabavljivo podoknico, Valentin plane iz hiše in pade smrtno ranjen v boju zoper Fausta in Mefista. Margareto, ki se vrže plakaje na umirajočega, prekolne. — P r e m e n a. Margareta išče uteh v cerkvi, ali zli duh jo muči, dokler se nezavestna ne zgrudi.

V. Mefisto privede Fausta v svoje čarobno kraljestvo, kjer ga omamijo lepe grešnice. (Balet.) Toda Fausta peče vest, spomni se Margarete, prikazni izginejo, in nenadoma je zopet na zemlji. Mefisto ga vede k Margareti. — P r e m e n a. Margareta je v ječi, ker je umorila svoje dete. Faust jo hoče rešiti, a je ne more pregovoriti, da bi šla z njim. Ko se prikaže še Mefisto, kliče prestrašena deklica v skrajni sili nebesa na pomoč: Bog se je usmili in jo sprejme k sebi. Fausta odvede Mefisto.

LEPA VIDA

Opera v štirih dejanjih. Besedilo po Josipu Jurčiču
vglasbil Risto Savin.

Dirigent: I. BREZOVSEK.

Režiser: F. BUČAR.

Anton, kmet in krčmar blizu Sušaka (bariton)	g. Levar.
Vida, njegova žena, poprej šivilja na Reki (sopran)	gna Zikova.
Neža, gospodinja pri Antonu (alt)	gna Šterkova.
Grego, njen oče (bas)	g. Pisarevič.
Alberto, mlad Benečan (tenor)	g. Kovač.
Pietro, njegov prijatelj (bas)	g. Zathej.
Ninetta, služkinja pri Albertu (sopran)	ga Trbuhovičeva.
Giovanni, sluga pri Albertu (bas)	g. Zorman.
Lola, plesalka (sopran)	gna Chladkova.
Gost (tenor)	g. Simončič.
Prva deklica (sopran)	gna Vrhunčeva.
Druga deklica (sopran)	gna Šuštarjeva.

Gostje, maske, romarji. — Godi se v začetku devetnajstega stoletja blizu Sušaka, v Benetkah in na Trsatu. — Nove dekoracije po načrtu akad. slikarja Klemenčiča naslikal gospod Skružný. Plese priredil baletni mojster Pohan. — Prva vprizoritev l. 1910. v Ljubljani.

I. Vida uide ponoči z Benečanom Albertom.

II. Biva že leto dni pri Albertu, ki pa ljubi plesalko Lolo. Albertov prijatelj Pietro si zaman skuša pridobiti Vidino ljubezen. Dasi se je uveril o nje zvestobi, jo Alberto vendar pahne od sebe.

III. Vido je prignalo hrepenenje po otroku domov. Mož Anton jo z veseljem pozdravi in hoče z njo srečno živeti; a Vida ga ne more ljubiti.

IV. Na Trsatu, kamor sta prišla poleg Vide in njenega moža tudi Alberto in Pietro, izve Anton za preteklost svoje žene. Ko mu ta vse prizna, plane Anton na Alberta in ga zadavi; on sam se zgardi mrtev: zadela ga je kap. Vida zblazni.

Rigoletto.

Opera v treh dejanjih — Vglasbil Giuseppe Verdi.

Rigoletto je dvorni norec, ki se ga marsikdo boji zaradi njegovega ostrega jezika, zato ima tudi dosti sovražnikov. Dasi kaže njegova zunanost vedno veselost, mu kletev Monteronova ne gre iz spomina; prav tako se tudi prokletstvo, izgovorjeno nad Rigolettom, vleče kot črna nit skozi vso opero. In kakor se pri norcu razposajena veselost nenadoma spremeni v najtrpkejšo žalost, tako se menja tudi v Verdijevi glasbi najveselejši značaj s pretresujočo melanholijo. Poleg tragike prokletstva:

Orkester.

s katerim napravi Verdi kratek uvod v orkestru, nas povede v blestečo plesno dvorano vojvode mantuanskega:

Orkester.

Vojvoda pripoveduje svojim dvorjarom o doživljajih z nepoznano deklico (Rigolettovo hčerko) ter razloži svoje življenjske nazore o ženski:

Vitez: Rad o - zi - ram po tej se, po o - ni, ki kot

zve - zde, kot zve - zde bleste se krož me - ne.

Veselo razpoloženje pa zmoti prihod Monteronov, kate-
rega hčerko je vojvoda zapeljal; a Rigoletto se še iz njega
norčuje in zato ga Monterone prekolne. Z velikim ansamblom

O ti, ki raz - šir - jaš strah tu - kaj in be - do, sam

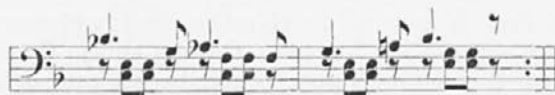

de-mon pri - ve - del te v na - šo je sre-do.

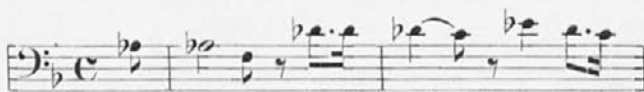
se dovrši prva polovica prvega dejanja. Premena. Rigoletto
tava pod vtisom prokletstva: (motiv št. 1) za njim se plazi
njegova usoda, Sparafucile,

Orkester.

ki se mu ponudi spraviti za denar kogarkoli na drugi svet.
Zopet sam, premišlja o svojem življenju.

Rig. Pri - ro - da in lju - dje če sem hu-

do-ben ste vi le krivi te - ga.

Edino veselje in sreča mu je hčerka Gilda, katero že
tri mesece skriva pred zlobnimi pogledi. V nje objemu pozabi
za trenutek svoje gorje, a takoj se zopet spomni grozeče usode,
kar jasno zveni iz krasnega dvospeva.

Rig. Oj ne go - vo - ri me - ni.

Med tem pa vstopi skrivaj vojvoda kot študent ter čaka Rigolettovega odhoda. Vsa sreča iskrene ljubezni izzveni iz sledečega dvospeva,

Vojvoda: Ljubav je blaženost, luč in živ - ljenje.

in nič manj prisrčnega slovesa:

Vojvoda: Oj zbo-gom, oj zbo-gom, živ - ljen - je mo - je.

Gilda sama izlije vse svoje čustvovanje v ariji:

Gilda: To i - me, kako slad - ko v srci mla-dem mi zve - ni.

ter odide. Pred hišo se začno zbirati znanci iz plesne dvorane — od druge strani pride Rigoletto. Odvesti hočejo Gildo, katero smatrajo za Rigolettovo ljubo, Rigoletto jim sam drži lestvo, ker verjame, da hočejo odvesti grofico Ceprano. Ko Rigoletto spozna prevaro, začuti, da se prokletstvo Monteronovo že izpolnjuje.

Drugo dejanje. Vojvoda, ki prvič resnično ljubi, objokuje ugrabljenje Gilde in misli na maščevanje,

Vojvoda: Dekle, ki pr - vav temle-denem sr-cu prižgala

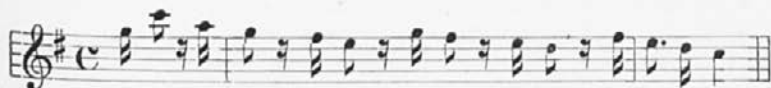
čiste je lju - be - zni pla-men!

a dvorjani prihajajo in mu pripovedujejo, kako so ponoči odvedli Rigolettu ljubico ter jo pripeljali v grad. Vojvoda je vzradoščen, da je miljenka tako blizu,

Vojvoda: K nji zo-ve me lju - be - zen, da bol u - te - šim nje-no.

ter odhiti. Vsi se čudijo nenadni izpremeni vojvodovi, a njih pozornost odvrne prihod Rigolettov, ki hoče s svojim

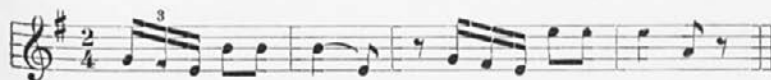
Rig. Lara la - ra la-la la-ra la-ra la-ra lara.

prikriti srčno bol. Ko pa dvorjani paža, ki je poslan k vojvodi, s silo odstranijo, je Rigoletto prepričan, da je Gilda pri vojvodi, in zahteva od dvorjanov svojo hčerko. Zbranim očita z zaničevanjem:

Rig. Pod-li hlapci! pro - da - li ste de - kle.

a takoj jih zopet prosi velikodušja. Gilda prihiti ter se očetu izpove:

Gilda. Če sem na praznik v cerkvi časih kle - če mo - li - la.

Mimo idočemu Monteronu, katerega peljejo v ječo, Rigoletto obljubi, da bo maščeval njega in sebe ter ne posluša Gildine prošnje:

Rig. Da, že bli - ža se u - ra o - sve - te.

Tretje dejanje: Rigoletto hoče Gildi pokazati, kako vojvoda živi, ter jo pripelje pred gostilno Sparafucilovo, kamor je lepa sestra banditova izvabila vojvodo, da bi ga brat umoril. Pri čaši vina poje eno onih pesmi, s katerimi je Verdi pridobil zaupanje in ljubezen najširših slojev:

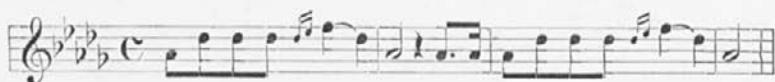

Vojvoda. Ženska le va - ra nas ve - dno lo - ka - vo

nič ji ni pra - vo, vse brez re - sni - ce.

Temu sledi kvartet, vrhunec Rigolettijeve partiture, ter biser operne literature:

Vojvoda. Milo tebi to - žim, kaj zaman ro-ko naj pro - žim ?

Zgrajen je v lahkem in gracijoznem stilu, in dasi so čustvovanja vseh štirih udeležencev naravnost nasprotna, se je Verdiju vendarle posrečilo doseči prvovrstno blagoglasje. Ker se bliža nevihta, hoče vojvoda prenočiti v gostilni — Rigoletto pa pošlje hčerko domov, a ta se vrne in sliši, kako prosi Maddalena vojvodi za življenje. Sparafucile mu hoče prizanesti le, ako vstopi druga žrtev pred polnočjo. Gilda ne pomišlja ter — potrka sredi najhujšega mojstrsko slikanega viharja. — Rigoletto gleda z zadovoljstvom na vrečo s truplom, kar se začuje glas odhajajočega vojvode (št. 17). Rigoletto spozna v vreči Gildo, ki ga prosi odpuščanja in umre.

Prof. dr. P. K.

Kocina

Ponatisk dovoljen
le z označbo vira.

Gledališki list izhaja vsak ponedeljek in prinaša poročila o repertoarju Narodnega gledališča v Ljubljani, vesti o gledališki umetnosti pri nas in drugod, kratke članke o važnejših dramskih in opernih delih in njih avtorjih. Sodelujejo: Fran Albrecht, Anton Funtek, Pavel Golia, Fran Govekar, Matej Hubad, Friderik Juvančič, Pavel Kozina, Alojzij Kraigher, Ivan Lah, Anton Lajovic, Ivan Prijatelj, Ivan Vavpotič, Josip Vidmar, Oton Župančič in dr.

TISKARNA UCITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI.